

Läkemedelsordination enligt Generellt direktiv - Primärvården

Läkemedel som får ges utan särskild läkarordination.

Innehållet ska följa Rutin - Läkemedelsordination enligt Generellt Direktiv (22195).

Primärvården Region Jämtland Härjedalen

Enligt HSLF-FS 2017:37 får läkare ordinera läkemedel att administreras av sjuksköterska enligt generellt direktiv. Detta ska ske med stor restriktivitet och direktivet ska omprövas regelbundet. Läkemedlen får ges till en patient endast efter att en sjuksköterska gjort en behovsbedömning.

Given dos och orsak/indikation/utvärdering registreras i COSMIC.

Läkemedel får i regel tillföras högst ett dygn utan läkarordination.

För generellt direktiv vid anafylaxi i Region Jämtland Härjedalen se övergripande rutin: Anafylaxi (23229).

Indikation	Läkemedel (substans) Beredningsform Styrka/konc.	Dosering Adm.sätt	Maxdos	Kontraindikationer	Vårdpersonalinstruktion
Anafylaxi	Enligt PM, se länk ovan. Akutbricka/väska.				Påbörja behandling samt larma
Epileptiska kramper VUXNA	Stesolid (diazepam) Rektallösn. 5 mg	10 mg (5 mg till äldre) p.r.	10 mg (10 mg till äldre)	Sömnapné. Myastenia gravis. Svår leverinsufficiens. Svår respiratorisk insufficiens.	Kontakta läkare! Ges enbart vid kramper längre än 3 min eller vid återkommande anfall. Narkotikajournal. Antidot Flumazenil.
Epileptiska kramper BARN	Stesolid (diazepam) Rektallösn. 5 mg	Barn 5–12 kg: 5 mg p.r.	x1	Sömnapné. Myastenia gravis. Svår leverinsufficiens. Svår respiratorisk insufficiens.	Kontakta läkare! Enbart vid kramper längre än 3 min eller vid återkommande anfall. Narkotikajournal. Antidot Flumazenil.
Epileptiska kramper BARN	Stesolid (diazepam) Rektallösn. 5 mg	Barn >12 kg: 10 mg p.r.	x1	Sömnapné. Myastenia gravis. Svår leverinsufficiens. Svår respiratorisk insufficiens.	Kontakta läkare. Enbart vid kramper längre än 3 min eller vid återkommande anfall. Narkotikajournal. Antidot Flumazenil.
Förstoppning VUXNA	Klyx (dokusat+sorbitol) Rektallösn. 1 mg/mL+250 mg/mL	1 tub (120 mL) p.r.	x1	Misstanke om ileus/"akutbuk". Tarmblödning/ inflammation. Tarmobstruktion. Buksmärta av oklar genes. Ej till pat med ätstörningar.	OBS: Ej vid bukkirurgi utan ordination. Ges endast om faeces i rectum.
Förstoppning BARN	Klyx (dokusat+sorbitol) Rektallösn. 1 mg/mL+250 mg/mL	Barn >1 år: 1 tub = 120mL p.r.	x1	Ej till onkologiska patienter. Misstanke om ileus/"akutbuk". Tarmblödning/ inflammation. Tarmobstruktion. Buksmärta av oklar genes.	OBS: Ej vid bukkirurgi utan ordination. Ges endast om faeces i rectum.

Indikation	Läkemedel (substans) Beredningsform Styrka/konc.	Dosering Adm.sätt	Maxdos	Kontraindikationer	Vårdpersonalinstruktion
Illamående VUXNA	Ondansetron (ondansetron) Munsönderf. tabl 4 mg	1 tabl p.o.	x1	Hypokalemi. Hypomagnesemi. Försiktighet vid risk för hjärtarytmier, hjärtsvikt och vid förstoppning.	OBS: serotonergt syndrom kan uppstå. OBS: Kan orsaka missbildning under gravitet (första trimestern), säkerställ att kvinnan inte är gravid innan admin.
Kraftig allergisk reaktion VUXNA	Aerius (desloratadin) Munsön. tabl 5 mg	2 tabl p.o.	x1		
Kraftig allergisk reaktion BARN	Aerius (desloratadin) Munsön. tabl 5 mg	Barn <6 år: 2,5 mg Barn 6–12 år: 5 mg p.o.	x1		
Kärkramp VUXNA	Nitrolingual (glyceryltrinitrat) Sublingualspray 0,4mg/dos	1 sprayning under tungan	x2 (5 min intervall)	Misstänkt förhöjt intrakraniellt tryck (t.ex. hjärnblödning eller skullskada).	Ges vid tidigare känd kärkramp och glyceryltrinitratmedicinering. Försiktighet vid lågt blodtryck. Om besvären ej viker efter två doser – kontakta läkare.
Lokal-bedövning (KAD), kvinna VUXNA	Xylocain (lidokain) Gel 2%	10 g i uretra	1 tub/ spruta å 10g	AV-block II-III.	1 tub å 10g till kvinnor. Enligt Vårdhandboken. Får upprepas vid ny katetersättning.
Lokal-bedövning (KAD), man VUXNA	Xylocain (lidokain) Gel 2%	Minst 20 g i uretra	Minst 2 tuber/ sprutor å 10g	AV-block II-III.	Minst 2 tuber å 10g till män. Enligt Vårdhandboken. Får upprepas vid ny katetersättning.
Luftrörs-vidgande vid spirometri VUXNA	Buventol Easyhaler (salbutamol) Inh.pulver 200 µg/dos	3–4 inh.	x1	Salbutamol kan utlösa paradoxal bronkospasm. Försiktighet hos patienter predisponerade för trångvinkelglaukom, patienter med svårare hjärt-kärlsjukdom, okontrollerad hypertyreos eller obehandlad hypokalemi.	S-kalium bör kontrolleras hos riskpatienter. Ökad risk för hyperglykemi hos diabetiker. Ökad risk för laktat-acidos hos diabetiker som kan misstolkas som misslyckad astma- /KOL-behandling. God munhygien rekommenderas.

Indikation	Läkemedel (substans) Beredningsform Styrka/konc.	Dosering Adm.sätt	Maxdos	Kontraindikationer	Vårdpersonalinstruktion
Luftvägs- obstruktion VUXNA	Sapimol (ipratropium+ salbutamol) Lös. för nebulisator 0,5mg+2,5mg	0,5mg+ 2,5mg (2,5 mL) inh.	x1	Ipratropium och salbutamol kan utlösa paradoxal bronkospasm. Försiktighet vid t ex prostatahyperplasi eller blåshalsobstruktion, cystisk fibros, patienter predisponerade för trångvinkelglaukom, patienter med svårare hjärt-kärlsjukdom, okontrollerad hypertyreos eller obehandlad hypokalemi.	S-kalium bör kontrolleras hos riskpatienter. Ökad risk för hyperglykemi hos diabetiker. Ökad risk för laktat-acidos hos diabetiker som kan misstolkas som misslyckad astma-/KOL-behandling. God munhygien rekommenderas.
Lågt blodsocker VUXNA	Glukos (glukos) Inj. vätska 300 mg/mL	Initiera med 10 mL långsamt i.v. Upprepas tills pat. vaknar.	30 mL		B-glukos tas före injektion. Provsvar avvaktas ej. Ges långsamt intravenöst tills patienten vaknar. Kontakta läkare.
Pupillvidgande inför ögonbotten- fotografering	Tropikamid (tropikamid) Ögondrp 0,5%	2 drp i ögat/vardera ögat med 5 min mellanrum	x1	Grund främre ögonkammare. Obehandlat trångvinkelglaukom	Preparatet kan förorsaka övergående dimsyn.
Smärta av lätt till måttlig intensitet VUXNA	Alvedon (paracetamol) 500mg	1–2 tabl p.o./p.r.	x1 =1g	Försiktighet vid nedsatt lever- och njurfunktion.	SSK får självständigt byta mellan olika beredningsformer tex smältablett, tablett, mixtur och supp. OBS: samtidig annan paracetamol-behandling.
Smärta av lätt till måttlig intensitet BARN	Alvedon (paracetamol) 500mg	Barn >1 mån: 30 mg/kg kroppsvikt p.o./p.r.	x1 = 1g	Försiktighet vid nedsatt lever- och njurfunktion.	SSK får självständigt byta mellan olika beredningsformer tex smältablett, tablett, mixtur och supp. OBS: samtidig annan paracetamol-behandling.
Smärta av måttlig till svår intensitet VUXNA	Morfin (morfin) Inj. vätska 10 mg/mL	2,5–5 mg (0,25–0,5 mL) s.c.	10 mg (1 mL)	Ej vid respiratorisk insufficiens eller sekretstagnation utan läkarkontakt. Hjärt-frekvens <50/min. Hypotension. Känd stensmärta. Försiktighet vid skalltrauma, astma/KOL, nedsatt lever- och njurfunktion, tidigare gallbesvär/buksmärtor och missbruk i anamnes.	Upprepas med 20-30 min intervall tills stabilt smärtfri. Ej morfin till patient efter esofagoskopi utan öronläkares tillstånd. Narkotikajournal.

Omprövas vid behov dock senast efter 1 år.